

הועד

יו"ר

א. הרשקו

מזכיר

א. אליצור

גזבר

א. ביגלמן

חבר

י. טל

יו"ר יוצא

א. קסל

נייר עמדה של האיגוד הישראלי לאלרגיה ואימונולוגיה קלינית בנושא:

המלצות למטופלים עם אלרגיה למזון

נכתב על ידי:

פרופ' ארנון אליצור

פרופ' אהרון קסל

פרופ' אברהם ביגלמן

פרופ' אילן דלאל

דר' שירה בנאור

פרופ' אלון הרשקו

**EXECUTIVE
COMMITTEE**

CHAIRMAN

A. HERSHKO

SECRETARY

A. ELIZUR

TREASURER

A. BEIGELMAN

MEMBER

Y. TAL

PAST

CHAIRMAN

A. KESSEL

בשם:

האיגוד לאלרגיה ואימונולוגיה קלינית

אוגוסט 2020

הועד

יו"ר

א. הרשקו

מזכיר

א. אליצור

גזבר

א. ביגלמן

חבר

י. טל

יו"ר יוצא

א. קסל

EXECUTIVE COMMITTEE

CHAIRMAN

A. HERSHKO

SECRETARY

A. ELIZUR

TREASURER

A. BEIGELMAN

MEMBER

Y. TAL

PAST

CHAIRMAN

A. KESSEL

מבוא –

בתאריך 23/11/2019 נערך דיון איגודי בנושא אלרגיה למזון במסגרת הכנס השנתי של האיגוד בהנחיית פאנל שכלל את פרופ' אהרון קסל, פרופ' אבי ביגלמן, פרופ' אילן דלאל, ודר' שירה בנאור. הדיון נסוב סביב המלצות הניתנות למטופלים עם אלרגיה למזון לטובת המוסדות השונים וכן בצורך בביצוע תבחיני עור או בדיקות sIgE למזון במצבים שונים. סיכום הדיון הופץ בין כלל חברי האיגוד לצורך הערות.

בעקבות הדיון שנערך וההערות שהתקבלו ברצוננו לציין מספר דגשים -

- לתבחיני עור לאלרגיה / בדיקות ל-sIgE למזון יש רגישות גבוהה אך סגוליות יחסית נמוכה, בפרט בילדים עם אטופיק דרמטיטיס.
- הפיענוח של בדיקות אלה דורש מומחיות ותלוי בקליניקה של החולה.
- לפיכך, בדיקות אלו צריכות להיעשות אך ורק בהוראה או בפיקוח של רופא מומחה באלרגיה ואימונולוגיה קלינית, בצורה סלקטיבית, ועל פי חשד קליני.
- שליחת "פאנל רחב" של תבחיני עור או בדיקות sIGE למזונות, בצורה גורפת וללא חשד קליני, אינה מומלצת.

בהמשך לדיון שנערך, מוציא האיגוד לאלרגיה ואימונולוגיה מסמך הדין בהמלצות הניתנות למטופלים עם אלרגיה למזון. מסמך זה נועד לייצר אחידות בעבודה מול המוסדות השונים המטפלים בחולים אלה. הנוסח המוצע משקף את "רוח המסמך" המומלצת על ידי האיגוד ואין חובה להשתמש בנוסח זה "מילה במילה".

המלצות בנוגע לנוסח מכתב סיכום למטופל עם אלרגיה למזון –

מכתב הסיכום צריך לשקף את מצב הילד האלרגי בצורה ברורה לרופאים ולמוסדות המטפלים בילדים אלה מחד, ולהימנע מהמלצות לא מבוססות שעלולות לעורר חרדה מיותרת, מאידך.
1. מומלץ שמכתב סיכום למטופל באלרגיה למזון יכלול את המשפטים הבאים –

"אלרגיה מתווכת IGE למזון X או אלרגיה מיידית למזון X."

יתכנו תגובות אנאפילקטיות / מיידיות, שעלולות להיות מסכנות חיים, בעת צריכת מזון זה.

יש להימנע מצריכת מזונות אלו.

יש להחזיק אפיפן בהישג יד בכל זמן."

- ניתן להוסיף במטופלים מסוימים על פי אבחנות הרקע (חולים עם אסתמה, בפרט אם אינה מאוזנת) כי הם נמצאים בסיכון מוגבר.

הועד

יו"ר

א. הרשקו

מזכיר

א. אליצור

גזבר

א. ביגלמן

חבר

י. טל

יו"ר יוצא

א. קסל

EXECUTIVE COMMITTEE

CHAIRMAN

A. HERSHKO

SECRETARY

A. ELIZUR

TREASURER

A. BEIGELMAN

MEMBER

Y. TAL

PAST

CHAIRMAN

A. KESSEL

- מומלץ לתת מרשם לשני מזרקי אפיפן. המלצה על נשיאת שני מזרקי אפיפן תינתן בהתאם לשיקול האלרגולוג המטפל.
- לא מומלץ לציין קיום של אלרגיה במגע או בשאיפה במכתב באופן שגרתי, אלא רק במצבים ספציפיים ועל פי שיקול דעת רפואי. תגובות במגע או בשאיפה הן בד"כ קלות, מקומיות ואינן מסוכנות וחשוב להסביר זאת למטופלים.
- מומלץ שלא לכתוב במכתב הסכום שבאפשרותו של המטופל לצרוך מזונות עם אזהרת "עלול להכיל". ניתן לכתוב משפט זה למטופלים אשר עוברים טיפולים לאלרגיה למזון (Oral immunotherapy) כתלות במינון אליו הגיעו בטיפול ועל פי שיקול הרופא המטפל.
- 2. ניתן לציין כי "המטופל נזקק להשגחה מפני צריכת המזון האלרגני ולצורך טיפול באפיפן במידת הצורך".
- מומלץ להימנע מהמלצה ספציפית על השגחה של סיעת במכתב הסיכום.
- 3. בשל הדרישה של מוסדות שונים למכתב רפואי עדכני, לעיתים אף במצבים בהם לא נדרשת בדיקה חוזרת של המטופל מבחינה רפואית, מומלץ לציין כי "ההמלצות במסמך זה תקפות עד לביקורת אלרגולוג בעוד חצי שנה / שנה".

המלצות למערכת החינוך לגבי הכנסת מזונות אלרגניים בילדים בגיל בית הספר –

- על מערכת החינוך לדאוג למרחב בטוח עבור ילדים עם אלרגיה למזון תוך צמצום מרבי של היקף המגבלות המוטלות על ילדים לא אלרגיים.
1. מומלץ שילד עם אלרגיה למזון לא יופרד משאר ילדי הכיתה בזמן האוכל.
 2. המרחב הספציפי בו אוכל הילד האלרגי, קרי שולחן האוכל של ילד עם אלרגיה למזון, יהיה נקי מאותו מזון.
 3. מומלץ לאסור הכנסת **חטיפי בוטנים** (במבה ודומיה) למתחם בית הספר של ילדים עם אלרגיה לבוטנים.
 4. מעבר לכך, לא מומלץ שתאסר באופן גורף הכנסת מזונות אלרגניים לכיתה של ילדים עם אלרגיה למזון.